

S-FOCUS JUNIOR

DOTAZNÍK ZÁJMOVÉ ORIENTACE

SALMONDO JUNIOR - PRO ŽÁKY 7 - 9 TŘÍD

ORGANIZOVANÝ
CONVENTIONAL

REALISTICKÝ
REALISTIC

PODNIKAVÝ
ENTERPRISING

VĚDECKÝ
INVESTIGATIVE

SPOLEČENSKÝ
SOCIAL

UMĚLECKÝ
ARTISTIC

PODROBNOSTI DOTAZNÍKU

S-Focus Junior je dotazník zájmové orientace vycházející z myšlenek amerického psychologa Johna L. Hollanda a dlouholetých zkušeností s jeho používáním v českém prostředí. Hollandův test či metoda RIASEC je zřejmě nejrozšířenější testovou metodou, která se v rámci kariérového poradenství využívá, především díky její pochopitelnosti, srozumitelnosti a možnostem praktického využití v rámci poskytování kariérového poradenství (využívá jí například Úřad práce při poskytování kariérového poradenství žákům ZŠ nebo pedagogicko-psychologické poradny).

Na přípravě testu S-Focus jsme spolupracovali s PhDr. Antonínem Mezerou, dlouholetým ředitelem pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 7 a 8 a především školním a poradenským psychologem, zaměřeným právě na oblast zájmové orientace.

Podle tohoto modelu lze u člověka rozlišit 6 základních zájmových směrů:

V rámci své práce prof. Holland zkoumal, jaká je spojitost mezi těmito zájmovými směry a úspěšným vykonáním různých profesí. Díky tomu tak dotazníky čerpající z jeho práce dokáží doporučit, ve kterých profesích a oborech lidé se stejnou zájmovou orientací zpravidla nacházejí dobré uplatnění a jsou v nich spokojeni.

Test S-Focus umožňuje mimo jiné identifikovat profese, které dobře odrážejí zájmy respondenta a do jisté míry také jeho silné stránky.

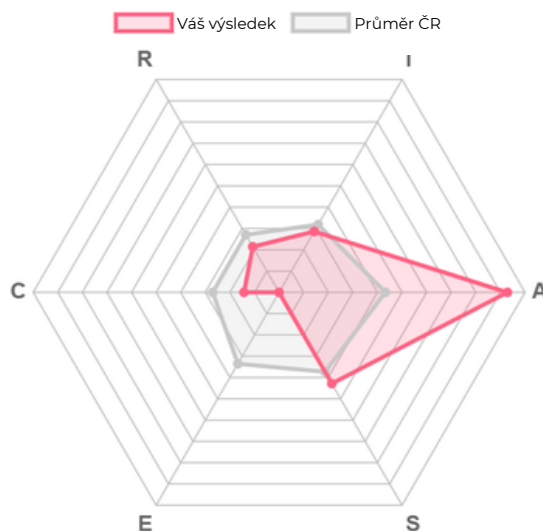
VÝSLEDEK DOTAZNÍKU

Žák získá svůj výsledek po zodpovězení 60 otázek ohledně vztahu k různým povoláním na tříbodové škále (povolání se mi: 1. nelíbí 2. docela líbí 3. velmi líbí). Následně je znázorněno graficky i textově vyhodnocení, které zájmové směry jsou pro něj dominantní, včetně srovnání jeho výsledku s průměrem jeho vrstevníku. Díky tomu obdrží informaci nejen o tom, kolik bodů v jednotlivých zájmových směrech získal, ale také nakolik se tento výsledek odlišuje od obecné populace.

Na toto vyhodnocení bezprostředně navazuje popis jednotlivých směrů, který obsahuje jejich bližší charakteristiku, nabídka typově vhodných profesí a dalších možností studia.

Součástí výsledků dotazníku je tedy:

- grafické znázornění výsledku s porovnáním s průměrem v ČR
- popis hlavního zájmově-osobnostního typu
- ostatních zájmově-osobnostních typů
- propojení s databází profesí: nabídka typově vhodných profesí (SŠ a VŠ) provázána s Národní soustavou povolání
- možnosti dalšího studia

Graf: Ilustrativní ukázka výsledku testu v aplikaci Salmondo.

PRÁCE S DOTAZNÍKEM

Než žákům nabídnete test k vyplnění, proberte s nimi jejich motivaci a ověřte jejich očekávání. O získaných výsledcích je dále důležité diskutovat, nejen se ujistit se, že jim žák dobře rozumí, ale také je povzbudit k cílené reflexi. Ptejte se například:

- S čím ve výsledcích souhlasí?
- S čím ve výsledcích nesouhlasí? (Nesouhlas s určitými částmi výsledků je obvykle skvělým začátkem k otevření diskuse)
- Co je na výsledcích překvapilo? Proč?
- Co považují za nejdůležitější část výsledků? Co ze zjištěného bude mít vliv na rozhodování o vlastní budoucnosti (výběru školy a profese)?

U testu zájmové orientace je zejména vhodné pamatovat na to, že nejde o „typologii“, která by řadila testované do pouhých 6 základních směrů podle nejvyššího bodového výsledku, ale vždy je třeba brát v úvahu celé pořadí preferencí, tedy i zájmové směry, které skončily na dalších místech a hlavní směr zájmu tedy doplňují. Výsledek testu nelze využívat ke „škatulkování“ (zejména negativnímu – „nejsi matematický typ“).

Metodou je zájmový dotazník, nejsou v něm tedy zohledněny například studijní předpoklady žáků či jakékoli jiná jeho omezení. Například je možné, že žákyni vyjde jako vhodná profese zdravotní sestra, díky jejímu zájmu o pomoc druhým, přestože má strach z krve. Tato cesta tedy nemusí být vůbec vhodná. Není to chybou testu, jde pouze o jeho vlastnost a způsob, jakým byl vytvořen.

Aby interpretace co nejvíce respektovala tuto skutečnost, je nabízená databáze možných profesí rozdělena podle stupně vzdělání (SŠ a VŠ) a žáci tak mohli jednoduše vnímat požadavky na vzdělání jednotlivých profesí (více informací a tipů o doporučených profesích najdete v samostatném [článku na blogu Salmondo](#)). Zde je také často velmi užitečná pomoc ze strany poradce, vzhledem k tomu, že zpravidla dokáže dobře posoudit a nastavit realistická očekávání.

Právě pedagogova dobrá znalost prostředí a samotných žáků je jeden z hlavních důvodů, proč vidíme využití Salmonda na školách jako velmi přínosné, například v porovnání s návštěvami Úřadu práce nebo PPP pro základní kariérové poradenství.

Ideálním způsobem, jak s testem S-Focus pracovat, je propojovat zjištěné informace o dominantních zájmových směrech s dalšími informacemi o žákovi (jako jsou například jeho motivující aktivity, osobní úspěchy, různé povahové rysy jako je míra introverze/extroverze apod.): Pokládejte otázky:

- Odpovídají dobře aktivity, které žáka v životě motivují, jeho preferovaným zájmovým směrům?
- Korespondují osobní úspěchy žáka s jeho preferovanými zájmovými směry?
- Jak se dají pojmenované silné stránky žáka uplatnit v oblastech preferovaných zájmů?

Je pravděpodobné, že právě společné průsečíky jsou velmi vhodným odrazovým můstkem pro volbu vhodného dalšího směřování, ve kterém bude žák úspěšný a který ho bude zároveň maximálně naplňovat.

SALMONDO - Aplikace pro efektivní kariérové poradenství na ZŠ

Salmondo je webová aplikace pro podporu kariérového poradenství, jejímž cílem je podpořit žáky v sebepoznání a nabídnout školním poradcům a pedagogům vhodný nástroj pro poskytování efektivního a kvalitního kariérového poradenství. Salmondo obsahuje řadu psychologických metod, které žákům pomohou s rozhodnutím o jejich budoucnosti. Ať už jde o testy osobnosti, zájmové orientace, metody vycházející z pozitivní psychologie či ověřené manažerské techniky. Více informací a tipů pro práci s aplikací najdete v našem bezplatném online kurzu [Salmondo Akademie pro ZŠ](#).